

(המשך מעמוד 8)

פה. שבוע לפני מועד הישיבה הראשונה בדיון המתחדש, הגיש בקשה לשופט קיסטר, ביקש העברת הדיון ממנו לשופט אחר. בין מנשה הסתמך בבקשתו על פסק-הדין של בית-המשפט העליון, שקבע:

"לא זו בלבד שלא תהא להם (לשופטים) נטיה, כי אם אפילו ידוע שאין להם נטיה, לא יפעלו כשופטים בעניין אשר נסיבותיו הן כך, שהצ'כור — לאו דווקא בני אדם הגיוניים, אבל הרבה אנשים — יחסו בו כשופטים שמא יש להם נטיה."

"ידוע שאין לכבודו נטיה," כתב בין מנשה בבקשתו. "אולם גם ידוע שכבודו הוא שופט בעל השקפה חרדית, ועליו לזון במשפט זה לפי דתו: אם החינוך בדת אחרת הוא אינו לרעת הילדים, מסתבר שהרבה אנשים, לאו דווקא הגיוניים, הסיקו את המסקנה שראוי ששופט יהודי חרדי לא יפעל בעניין בו מעורב בית-הספר של דת אחרת, עניין בו עליו להכריע אם חינוך לזאת אחרת עלול להיות לרעת ילד יהודי."

נאצים בתל-אביב. קיסטר, יליד פו-לן ובוגר אוניברסיטת לובו, חושב בני ברק, דחה בקשה זו בצורה חריפה ביותר: "עם התגברות התנועה הנאצית, ואחרי תעמולת שטנה נגד יהודים ויהדות — וביחוד כתבי-פולסטר נגד התלמוד על-ידי הנאצים — הגיע הרעיון של פטילת יהודים כשופטים... כן ידוע, לפחות על-פי ה' עתונות, כי ישנן ארצות שבהן מפלים, או מנסים להפלות, שופטים כושיים במשפטים בין לבנים וכושיים."

איש בצד. בשדה-הקרב זה של התנגושר יות משפטיות ואידאולוגיות, כמעט וגשכחו ראובן שמואל ובניו. אלא שבקרוב מאוד עלולות להתפתחויות לחזור ישר לתחום משפחתו.

תביעתו המידית של משרד-הסעד: מינוי אפרטורפוס משלהם לבניו של ראובן, עוד לפני תום המשפט. צעדיו הנגדיים של בן מנשה: תביעה להעמיד לחקירה את רופא התחנה הפסיכיאטרית, שנתן בזמנו את חותם דעתו על החינוך בבתי-הספר הנוצריים, במקום על הילד ישראל שמואל. כמו כן הוא מתכוון להביא עדים, המסוגלים להעיד על רמת בית-הספר הפיני בירושלים — בהשואה לבתי-הספר היהודיים.

רשימות-התנועה נתפרסם בעולם. נציגים אפריקאיים ואירופיים שביקרו במדינה, ניידו המו לשמוע על מצב זה. המזכיר להם את המישטרים הגוועניים ביותר בעולם. ביטול חובה זו היה דרוש, אפוא, לממשלה מ- בחינת יחסיה-החוקן שלה, לא פחות מאשר כ- אמצעי לפייס את מצפון החוגים המתקדמים במדינה, שנתעוררו בשנים האחרונות משאונותו.

אחיזת עיניים. אולם אפילו צעד קטן זה היה בגדר אחיזת-עיניים. למעשה לא חלה הקלה, אלא להיפך, החמרה מסוימת. כי ראש-הממשלה הבהיר לחלוטין ש- ביטול חובת-הרשיונות אינו כללי, אינו חל אוטומאטית על כל הערבים. היא חלה "כמעט על כל האוכלוסיה בגלל ובמשך-לש".

הדגש הוא על המילה "כמעט". כי "במקרה הצורך יוגבל עלידי צוים אישיים תנועתם של יסודות המסוכנים ל- בטחון המדינה".

מי הם יסודות אלה? הדבר הובהר בעבר היטב על-ידי אנשי המימשל: חסידי מק"י, הפעולה השמית וקבוצת אל-ארה, כל פעילי החעד היהודי ערבי לביטול המימשלה-הצבאי, כל המרים קול נגד הפקעת קרקעות והריסת בתים, כל המבקש לקיים אסיפה חוקית כרוח זו. בי קיצור: כל מי שפועל בדרכים חוקיות למצן ביטול המימשלה-הצבאי, ולמצן הענקת זכו- יות אזרחיות מלאות לערביי ישראל.

גם עד עתה נשללו רשיונות-התנועה, ל- עיתים קרובות, מאנשים אלה. אך הדבר לא בלט במיוחד, מאחר שגם שאר הערבים נזקקו לרשיונות. מעתה יהיו אמצעי-העונש שיון נגדם הרבה יותר בולטים ומפחידים. הם לבדם יצטרכו לעמוד בתור, לבקש רשיונות-התנועה, תוך סיכוי רב שלא יקב- לום.

התוצאה: חיזוק מכשירי-הדיכוי כלפי היסודות בעלי-ההכרה, תוך מתן פרס נוסף לקהילינגים, לכוננים ולא-ישיים. מי שקיחה כי על-ידי חילופי-גברי סת- מיים בשלטון יבואו המחלות האמיתיות של המדינה לידי ריפוי, למד השבוע אחרת. בישראל, כמו בכל מדינה אחרת, לא יחוסלו שיטות דיכוי ועוולה, אלא בדרך המאבק של בעלי-המצפון.

המשק

יתד באלגל המשחק

אלפי אנשים קראו בשבוע שעבר את מדורי הכלכלה בעיתונות באימה. המונים צבאו על חלון הראווה של בנק אלרון, בו בישר הלוח השחור את החדשות השחורות. הבורסה זועזעה עד יסודה: שערי המניות ירדו בשעור שטרם היה דוגמתו. כל זה היה כתוצאה מהחלטתו החדשה של שר- האוצר: הסלת מס-רווחי-הון.

ממדי השואה של יום השלישי השחור של הבורסה התל-אביבית, לא ניתנים אמנם להשוואה עם התמוטטות הבורסה האמריקאית, באותו יום שלישי שחור של 1924 — התמוטטות שגרמה לעשרות פשיטות — רגל רעשניות ולמשבר כלכלי של כחמש- עשרה שנה. אבל מה שקרה בבורסה ה- תל-אביבית הספיק בהחלט להפוך אותה מ- שטח התעניינות בלעדי של אנשי בנקים והון — למרכז התעניינות ציבורית כללית. **התפתחות מהירה.** במשך עשר ה- שנים, בתן קיימת הבורסה התל-אביבית, גה- גו 34 חבריה — נציגי בנקים ומתחכמים — להתאסף מסביב לשולחן שבקומה הראשונה של פסגי בנק אלרון. הם ניהלו את המשחק החופשי של קניית ומכירת מניות, המשחק לפיו נקבע מדי יום שערן החדש של המניות.

ההתפתחות הממשית של הבורסה חלה רק בשנה האחרונה, כאשר כל אלו שהימרו על עסקי-קרקעות, משכו את כספם מפחד חוק מס-שבת מקרקעין, השקיעו אותו ב- מניות הבורסה. החיים החדשים שהחלו לזרום בעורקי הבורסה, משכו אליהם גם אזרחים פשוטים, שהשקיעו במניות את כס- פי חסכונותיהם האחרונים.

בשנה האחרונה הגיע המחזור היומי ב- בורסה, בפעם הראשונה, לכסום הענק של מליון וחצי עד שני מליון לירות. ערכן הכללי של המניות שגרשמו בבורסה, הגיע לשלושת רבעי מליארד לירות, מתוכן ארבע יות בסך 100 מליון ל"י שהוצאו בעשרת החדשים האחרונים.

לכלכלה הישראלית היתה זו הצלה. כי הבורסה קלטה את הכספים, מנעה זרימתם לשוק וגרימת אינפלציה, או העלאת מחירים לאחר הפיחות. **קנייה טכנית.** כזה היה המצב עד

המימשל הצבאי

בצל-ז'רוק

מעשה-קונדס ידוע הוא, בגיל מסויים, לשלוח חבילות-שי כוזבות.

הלך בא על שכרו ברוגז שמקבל-השי פותח את החבילה הגדולה והמרשימה, כ- שהוא כולו אחוז צפיה נעימה ומותחת. הוא פותח את החוטים ואת ניר-האריזה, מגלה תחתיו אריזה שניה, ומתחתה אריזה שלי- שית, רביעית, חמישית, עשירית. לבסוף, אחר שגל של ניר מבריק נערם על ה- ריצפה, בידו נשאר בצל קטן.

השבוע מצאה את עצמה המדינה כולה במצב זה. ראש-הממשלה הגיש לה שי נאה, עליו נרשם באותיות של קידוש- לבנה: "הקלות מרחיקות-לכת בסדרי ה- מימשל-הצבאי".

אחרי שהוסרו כל ניירות המאמרים, ה- השרות והנאומים, לא נותר אלא בצל קטן ועלוב. וכמו כל בצל, היה בו כדי להעלות דמעות בעיני המסתכל. **למען הרושם.** מכל עשרות מכשירי- הטרור, המהימים את המימשל הצבאי וה- מוציאים את האזרח הערבי מחוק לחוק (העולם הזה 1362), התיימר לוי אשכול לבטל רק אחד: הצורך החל על הערבי להצטייד ברשיונות-התנועה, כדי לנוע בארץ מולדתו.

לגבי רוב ערביי ישראל, בוטלה חובה זו, למעשה, מזמן. ניתנו להם רשיונות שנתיים, שאפשר היה להדשם בדרך אוטו- מאטית. גם הקלה זו לא ניתנה, בשעתו, מרצון טוב. לא היה מנוס ממנה, כי רכבות ערבים (כ-50 אלף, לפי המניין ה- רישמי בלבד) עובדים במשק העיברי. ה- ממשלה היתה מעוניינת בכך, כי ללא כוח- העבודה הערבי אי-אפשר היה לקיים ענפי- עוודו השלטונות את העסקת בני-הכפרים בערים, כדי להקל את הלחץ בכפר ולאפשר הפקעות נוספות של אדמות ערביות למען המשקים העיבריים.

כך לא בא המיבצע הגדול של לוי אשכול אלא לתת אישור אחר-מעשה למצב מעשי הקיים זה מכבר. אולם גם אישור זה היה חשוב לממשלה. כי דבר קיום הצורך ב-

החלה ההרשמה למחזור ב' בלימודי יום במיקצועות:
סרטוט בניין ואדריכלי
ריהוט ועיצוב פנים

פרטים והרשמה:

בית הספר לטכנולוגיה, תל-אביב, רחוב המסגר מס' 62, בכל יום בין השעות 8.00 בבוקר עד 7.00 בערב (טלפון 36487).

התחלת הלימודים — ינואר 1964

למדו לתועלתכם בקלות ובמהירות

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ב"אולפן גרגי- (GREGG) בשיטת גרג הידועה בעולם. ההדרכה בידי מר חיים בר-קמא. מחבר הקצרנות העברית בשיטת גרג המוכרת ע"י משרד החינוך. בתל-אביב כראשית נובמבר.

סרטים:

תל-אביב: ברקמא, רח' גורדון 5, חיפה: ביס, כמעלה

קורסי בוקר, אחר-הצהריים וערב

עברית * אנגלית * צרפתית * גרמנית נמשכת ההרשמה

לקורסים מוזרים לתלמידי בתי-ספר יסודיים ותיכונים. כתות מיוחדות למבוגרים

תל-אביב 56347, החלוצ 27, טל. 69265

הפתעה!

הגיעו זה עתה מערכות הריהוט האקסקלוסיביות

מתוצרת הארץ

לפי קווים חדישים 1964

אצל

א. זוזובסקי

מתל-אביב, רחוב הרצל 39 (טלפון 81921).

ביקורך כהנותנו יעיל ביותר — מערכות מרהיבות עין בתנאים נוחים ביותר.

ביח-ר לרהיטים — רהיטי משרד

ב.ג. את א. לונשטיין בע"מ

דוגמות חדישות • ביצוע ותכנון מעולים

תערוכת המוצרים: תל-אביב, רח' הרצל 43, טל. 83575
המפעל: תל-אביב, מסילת וולפסון 21, טלפון 82525

בכל רחבי תבל העדיפות לסיגריות KENT